

[K. B. Andersen.]

Lebel i Århus, og det ligger jo helt på linje med den konklusion, overlæge Lebel selv har draget af sine undersøgelser, men som netop ofte er blevet misforstået.

Jeg kan desværre ikke takke hr. P. E. Eriksen på samme hjertelige vis. Det, jeg savnede i hr. P. E. Eriksens oplæg — og det samme gælder hr. Svend Haugaards — var en løsning for de børn, der rent faktisk ikke går i skole. Den fik vi ikke. Næsten alt det andet i talen om uddannelsens og de fri skolers betydning var vi enige om; men der var ikke en konkret anvisning på, hvordan vi kan klare problemerne for de 25 pct., der benytter det frie valg til at vælge en afslutning på et grundlag, som alle er enige om er utilstrækkeligt — også de af os, der har forskellig opfattelse i spørgsmålet om, hvad undervisningspligten skal omfatte.

Jeg skal ikke ved denne lejlighed kommentere dette med „frihedens vej“ og „at stå vagt om friheden“; jeg kan derom henviser til, hvad andre ordførere har sagt. Vi har i øjeblikket undervisningspligt her i landet, og jeg tror ikke, at der er mange, der vil føle det som en tvang. Jeg har da også for nylig i Vestkysten læst en kronik af ingeniør Hammerich, som vist er medlem af venstres skoleudvalg, hvor han på samme måde siger, at han ikke forstår, at nogen kan føle denne udvidelse af undervisningspligten som en tvang.

Hr. P. E. Eriksen var inde på lærernes afstemning. Jeg tror, det er rigtigt at læse lærernes afstemning sådan — jeg har i hvert tilfælde læst den sådan, og jeg fik det bekræftet af fru Meta Ditzels indlæg — at de vil pege på og understrege for os, at der er nogle forudsætninger, der skal være i orden. Sådan vil jeg i hvert fald meget gerne være med til at læse det.

Hr. Svend Haugaard nævnte tekniske skoler og andre skoler som nogle af de muligheder, der forelå for dem, der gik tidligt ud. Fru Gunhild Due har sådan set allerede været inde på det. Det lader sig ikke gøre i dag at komme på handelsskole uden de 9 år forud for handelsskolen. Det bygger hele vor handels- og kontoruddannelse på. Det vil sige, at med 7 år er man på forhånd afskåret fra det. Det lader sig i praksis ikke gøre at få læreplads på grund-

lag af de 7 år; altså er man på forhånd lukket ude fra teknisk skole. De muligheder, hr. Svend Haugaard pegede på, eksisterer simpelt hen ikke i praksis og kan ikke sættes ind som alternativ.

Hr. Svend Haugaard nævnte flere gange udtrykket udvidet skolepligt. Både hr. Holger Hansen og hr. Bernhard Baunsgaard har taget afstand fra det, og jeg synes, det er meget vigtigt, at vi ikke bliver ved at bruge dette udtryk, som lyder sådan lidt afskrækkende, men som ikke er rigtigt. Vi har ikke skolepligt i Danmark.

Jeg er måske lidt ked af, at hr. Svend Haugaard sagde, at betænkningen tydede på at være et bestilt arbejde. Jeg har ikke bestilt et facit; jeg har bedt udvalgets medlemmer om at gennemgå de problemer, der lå i en udvidelse af undervisningspligten, sådan at vi havde et grundlag for vores drøftelse, og det synes jeg de har gjort på en overordentlig udmærket måde.

Fru Gunhild Due pegede meget stærkt på trivselsproblemet. Jeg er helt enig i, at det er vigtigt, og det er særlig vigtigt at gøre noget ved det, jo flere der bliver længe i skolen. Fruen nævnte spørgsmålet om, hvorfor man aldrig taler om skoletrætte børn i eksamensklasser. Jeg har nu gjort det mange gange, og jeg tror, det er helt rigtigt at rejse det spørgsmål. Jeg tror også, at hr. Bernhard Baunsgaard har megen ret i, at skoletræthed er noget, der hænger sammen med undervisningspligtens ophør — vi kan såmænd sige med undervisningens ophør. Når man hører, hvad studenter og realister siger, når de forlader skolen, får man indtryk af, at de også mange gange er nået at blive dygtig skoletrætte.

Hr. Holger Hansen sagde, som jeg var inde på før, at der ikke rigtig var noget for de 14—15-årige at gå i gang med. Jeg synes, det er helt afgørende, at vi får dette synspunkt frem som en begrundelse for den udvidelse af undervisningspligten, som hr. Holger Hansen altså også gik ind for. Jeg kan kun give fuld tilslutning til det, når hr. Holger Hansen siger, at han ikke tror, nogen vil føle denne ajourføring som en tvang.

Hr. Bernhard Baunsgaard var inde på, at vi eventuelt måtte have flere kostskoleformer. Jeg vil gerne i denne sammenhæng nævne, at skoleinspektør Torben Gregersen